

L'ACA, un desmantellament planificat

ALFONS BARCELÓ I NEUS MARGARIT
MEMBRES DEL COMITÈ D'EMPRESA
DE L'AGÈNCIA CATALANA DEL'AIGUA

Des de fa més d'un any, ens lleuem cada dia amb notícies de la precària situació econòmica de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA). Una situació que s'ha permès des de la seva creació, l'any 2000, pel Parlament de Catalunya.

L'ACA és l'empresa pública que es va constituir com Administració Hidràulica de Catalunya i que gestiona i planifica el cicle integral de l'aigua, que inclou abastament, sanejament i gestió del medi hídric. Les seves funcions vénen definides per la Directiva Marc de l'Aigua (DMA) europea. Aquesta directiva ha representat un canvi de paradigma en la gestió del cicle integral de l'aigua, passant de la gestió d'un recurs, principalment de l'aigua, a una gestió ecosistèmica (gestió dels rius, aqüífers i la seva qualitat). L'objectiu de la DMA és assolir el bon estat ecològic dels ecosistemes aquàtics, considerant alhora aspectes quantitius i qualitius, satisfent les necessitats dels ecosistemes i dels seus usuaris. La UE fixa que aquest objectiu s'ha d'assolir o en un primer escenari el 2015, o en un segon escenari el 2027. La implementació d'aquesta política ha suposat una important millora del nostre medi ambient, però també la garantia d'abastament en l'àmbit de conca. Per tant, les inversions no s'han programat en funció de la seva rendibilitat econòmica, sinó en funció de les exigències legals, ambientals, territorials i socials, i les prioritats dels diferents governs. El marc legal ha imposat cada vegada una major exigència ambiental i un major estàndard de qualitat.

Per assolir allò que estableix la llei en matèria d'aigua i les obligacions que se li encomanen com a administració hidràulica de Catalunya, l'ingrés principal i pràcticament únic és el cànon de l'aigua,

S'han deixat en mans del sector públic els serveis deficitaris, i la ciutadania ha de pagar més per un servei de pitjor qualitat

una taxa. L'ACA neix de la fusió de la Junta d'Aigües, la Junta de Sanejament i la Direcció General de Política Hidràulica, amb un endeutament des de la seva creació de 570 milions d'euros. El desembre del 2004 ja acumulava 900 milions d'euros de deute, i el 2011 va arribar als 1.350 milions. Un endeutament aprovat al Parlament de Catalunya i sobre el qual el mateix Síndic de Comptes ja alertava els anys 2003 i 2004, subratllant "la incertesa respecte de la capacitat financera del cànon de l'aigua".

A banda del cànon de l'aigua, que és l'ingrés principal, l'ACA ha rebut aporta-

DANI CODINA

Seu de l'Agència Catalana de l'Aigua al carrer Provença

cions econòmiques a través d'altres fonts de finançament: el contracte programa, la disposició addicional tercera de l'Estatut d'Autonomia (DA 3a) i els fons europeus.

L'ACA va signar amb la Generalitat de Catalunya el primer contracte programa per al període 2006-2010 amb el compromís d'aportar 150 milions d'euros. El 2008 arribaren cinc milions menys, l'any 2009 12,5 milions menys i l'any 2010 la retallada va arribar a 27,5 milions. En total, 45 milions d'euros menys.

Respecte a les aportacions de la DA 3a entre el 2007 i el 2009, l'any 2007 van ser de 135,6 milions d'euros, l'any 2008 de 160 milions, i el 2009 de 199 milions. L'any 2010 no arribà cap aportació. Part d'aquests diners havien de finançar les obres que s'havien de realitzar en el període de sequera. Finalment aquests no hi arriben, ja que es van desviar a la línia 9 del Metro, obra que té una desviació pressupostària de més de 20 milions d'euros per quilòmetre.

Quant als fons europeus, durant el període 2000-2009 s'han ingressat 415 milions d'euros.

Sense augment del cànon

Tot i que tots els partits polítics han estat d'acord en donar viabilitat econòmica a l'ACA, els diferents governs (CiU i Tripartit) no han realitzat en el seu moment l'augment del cànon de l'aigua que pertocava, i durant molts anys hem tingut augments per sota de l'IPC. Això ha

provocat que aquest impost hagi quedat cada vegada més lluny de poder complir amb la seva finalitat. Això, conjuntament amb els incompliments de la pròpia Generalitat amb el contracte programa i la DA 3a, no ha permès reduir el nivell tan alt d'endeutament. Endeutament que, per altra banda, és fruit de tota una sèrie d'inversions que s'han realitzat per tenir una aigua de més qualitat, millorar la garantia d'abastament i fer front a

La mala gestió ha portat al Govern a presentar com a única alternativa la retallada de personal, el sou del qual només representa un 10%

sequeres. En definitiva, unes inversions destinades a la ciutadania, en benefici de tothom, i més quan es parla d'un servei públic bàsic i per millorar la qualitat dels nostres ecosistemes aquàtics.

Un cànon que per altra banda hauria d'haver estat més solidari, penalitzant totes aquelles persones o entitats que en fan una despesa excessiva, tant en l'ús domèstic, com en l'ús industrial, com en l'ús agrícola, i que no gravés aquelles persones que estan en situacions precàries (aturats, pensionistes amb rendes baixes, etc.). L'actual Govern de la Generalitat va augmentar el cànon de l'aigua per ser insuficient. Al cap de pocs dies, amb el conseller Lluís Recoder al capdavant, va arribar a un acord amb la Cambra de Comerç de Tortosa perquè no se'ls apliqués aquest augment. Tornen pràctiques que pensàvem oblidades. Potser hi ha més acords de rebaixes, però no han transcendit. Mentre se li exigeix a la ciutadania que es faci càrrec d'aquest augment, hi ha una minoria d'escollits pel Govern que se'n beneficia.

Cal destacar que les grans infraestructures de comunicació, carreteres, metros, trens, es paguen directament amb pressupost de la Generalitat, i les grans infraestructures del cicle integral de l'aigua s'imputen al cànon de l'aigua, per tant s'abandona l'administració hidràulica i se l'aboca a la situació de deute actual.

Cal recordar que els membres del Consell d'Administració, molts dels quals són càrrecs del mateix Govern de la Generalitat, reben més de 500 euros per assistència a reunions en concepte de dietes. Unes dietes que aquests últims anys han suposat uns 1,3 milions d'euros de les depauperades arques de l'ACA.

Endeutament públic irresponsable

A dia d'avui, del cicle integral de l'aigua, els usuaris d'usos domèstics, les famílies, estem pagant poc més del 50% del seu cost. Dit això, cal clarificar que no totes les parts del cicle tenen la mateixa cobertura de costos. Els serveis d'abastament recuperen més del 100% dels costos, i en els casos de gestors privats, s'ho reparteixen els accionistes. La fractura de la gestió del cicle integral de l'aigua provoca que no es puguin establir subsidis creuats en els diversos serveis, de manera que aquells que tenen beneficis serveixin per cobrir els deficitaris. Per regla general, s'han privatitzat els serveis que tenien beneficis i s'han deixat en mans del sector públic aquells que no estan coberts. El sector privat i els bancs demanen que s'aprofundeixi en aquesta situació, que provoca que la ciutadania hagi de pagar més per un servei de pitjor qualitat.

Les taxes i les tarifes de l'aigua aprovades pels responsables polítics en uns casos han garantit que el sector privat mantingués o augmentés els beneficis i han permès l'endeutament del sector públic de manera irresponsable. L'endeutament actual de l'Agència, més de 1.300 milions d'euros, l'acabarà pagant la ciutadania a través dels seus impostos i les taxes de l'aigua. Avui el Govern presenta a la ciutadania que la principal alternativa per fer front a la situació econòmica de l'ACA és dur a terme una retallada de personal, un ERO (expedient de regulació d'ocupació). Argument fals, ja que els sous dels treballadors i treballadores de l'ACA representen menys del 10% del pressupost anual d'aquesta agència. Tenir treballadors públics et pot permetre assumir tasques que fins aquell moment s'externalitzaven, i tothom sap que posar-hi intermediaris, externalitzar, significa més costos per al ciutadà.

CRISTALERÍA - CARPINTERÍA DE ALUMINIO Y PVC

DIVISIONES DE ALUMINIO
REJAS DE SEGURIDAD
PERSIANAS - MAMPARAS DE BAÑO

10% de descuento en cualquier instalación de aluminio, mamparas de baño, rejas de seguridad, cortinas plegables

Hnos. JURADO

C/. Enrique Granados, 26 - Tel. 93 453 87 16

Exposición: Major de Gràcia, 244 - Tel. 93 415 57 26

Fábrica: Poligon Industrial Can Buscarons de baix, s/n, Nau 3- Tel. 93 568 21 51

